

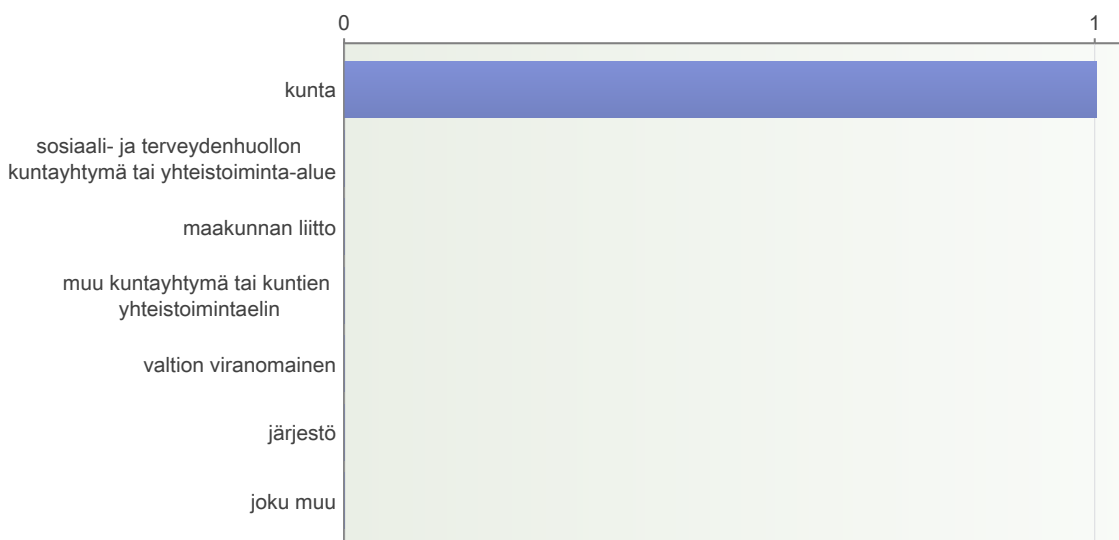
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Riihimäen kaupunki	Soile Itäluoma	jussi.savola@riihimaki.fi	7.11.2016	Kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä voidaan, jos valinnanvapausmallin rakennetaan siten, että se tukee lain tavoitteita. Valinnanvapausmalli tulee valmistella siten, ettei se johda rajallisten resurssien kohdentumiseen sellaisiin käyttäjäryhmiin, joilla on jo ennestään hyvät sosiaali- ja terveyspalvelut. Keskeinen tekijä on valinnanvapausmallin käytännön toteutus. Samassa yhteydessä on tehtävä kattava ja objektiivinen toteutustavan vaikutus- ja riskiarviointi.

Muuten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäviä seikkoja on huomioitu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa useissa eri kohdissa. Tällaisia ovat esimerkiksi kunnille ja maakunnille (7 ja 8 §) asetetut velvollisuudet edistää ja seurata terveyden ja hyvinvoinnin tilaa, asettaa tavoitteet ja määrittellä toimenpiteet näiden toteutumiseksi, yhteistyö eri toimialojen välillä, julkinen raportointi sekä vaikutusten ennakoarvioinnin toteuttaminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on huomioitu myös maakuntien rahoituslain 11 §:ssä.

Maakunnan velvollisuudet yhteen sovittaa (laki sosiaali- ja terveyspalvelujen edistämisestä 9, 13, 36 §) palveluja ja edistää eri tavoin yhteistyötä ja kehittämistä vaikuttavat erityisesti monia palveluja tarvitsevien asiakkaiden tilanteeseen ja sitä kautta vaikeimmissa tilanteissa olevien asiakkaiden hyvinvointiin.

Palvelujen perustuminen asiakkaiden tarpeisiin (4 §) edistää kansalaisten yhdenvertaisuutta. Erityistä

osaamista edellyttävien harvoin tarvittavien palvelujen keskittämismahdollisuus (11 §) taas tasaa palvelujen laatua ja siten osaltaan yhdenvertaistaa kansalaisten saamaa palvelua. Yhdenvertaisuutta varmistaa myös valtioneuvoston oikeus (18 §) päättää maakuntien yhteistyösopimuksesta, jos niiden asukkaiden yhdenvertaisuus vaarantuu yhteistyöalueella. Edelleen nämä näkökohdat on huomioitu lain 20 §:n mukaisessa arviointimenettelyn käynnistämässä sekä 27 §:n mukaisissa strategisissa tavoitteissa.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tässä vaiheessa säästötavoitteen saavuttamista on mahdotonta arvioida, kun lainsäädäntöpaketin koko sisältö ei ole tiedossa, ja keskeisiä paloja kokonaisuudesta puuttuu. Todennäköisesti säästöt syntyvät vasta pidemmän ajan kuluessa ja alussa kustannukset voivat uuden järjestelmän rakennusvaiheessa jopa nousta.

Tavoitteiden saavuttamista vaikeuttavat olennaisesti valinnanvapauden laajuus, palvelujen yhteensovittamisen tosiasialliset mahdollisuudet erityisesti useita palveluja käyttävien asiakkaiden osalta sekä maakunnan kustannusvastuu ja vaikutusmahdollisuudet valinnanvapauden piirissä olevien palvelujen hinnoitteluun, sekä asiakasmaksujen osuus palvelujen kustannuksista.

Kun järjestämissopimuksessa esityksen mukaan määritellään yksityisen palvelutuotannon vähimmäisosuus tuotettavista palveluista, tulisi samalla määritellä millä taloudellisilla ehdoilla tämä voidaan toteuttaa. Tässä yhteydessä tärkeää olisi voida määritellä palvelujen hinnoittelu siten, että yksityinen palvelu olisi aina vähintään saman laatuista tai edullisempaa kuin maakunnan itse tuottama palvelu.

Yksityisen palvelutuotannon ja maakuntien palvelulaitoksen tai sen alaisten yhtiöiden todellisten kokonaiskustannusten tekeminen läpinäkyväksi on olennaisen tärkeää, sillä maakunnan palvelutuotannon tehtäväksi jää tai voi jäädä sellaisia kustannuksia aiheuttavia tekijöitä, jotka eivät ole tunnistettavissa suoraan tai yksinomaan tuotehinnoittelun perusteella. Maakuntien välisten kustannusten korvausten osalta todetaan (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 38 §), että korvauksen on perustuttava tuotteistukseen tai tuotehintaan. Edellytys on sinänsä hyvä läpinäkyvyyden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta, mutta tämä edellyttää tuotehinnoittelusta perusteltua valtakunnallisesti yhdenmukaista ohjeistusta.

Epäselväksi jää edelleen yksityisen palvelutuotannon hintojen muodostumisen periaate ja mahdolliset kilpailumahdollisuudet sekä sen suhde asiakkaan valinnanvapauteen ja mahdolliseen omavastuusuuteen. Näillä on suuri vaikutus kustannuksiin.

Säästötavoitteet on liikaa lakiperäistetty. Maakuntarahoituksen mekaaniset lakiin sidotut ja ennakkoon lukkoon lyödyt leikkurit eivät ole toimiva ratkaisu. Ohjauksen pitäisi tapahtua julkisen talouden suunnitelman sekä maakunnan talousohjelman tavoitteiden ja keinojen kautta vuosittain. Oletettu kustannuskehityksen perusura sisältää vuosittaisen inflaation 2 %. Tällainen pitkän aikavälin inflaatiotason mekaaninen määrittely säästötavoitteen pohjaksi voi johtaa siihen, että kustannusten kasvun vähentämisen sijasta joudutaan aidosti leikkaamaan kustannuksia kolmella miljardilla edellisvuosien tasosta.

Lakiesitykset on kirjoitettu järjestämisen ja tuottamisen eriyttämisen pohjalta. Sen lisäksi, että järjestämisen ja tuottamisen roolit ovat lakiesityksissä epäselvät maakunnan sisällä (maakunta – palvelulaitos – yhtiöt), puuttuvat lakiesityksistä käytännössä kaikki järjestäjiä ja tuottajia koskevat taloudelliset insentiivit. Hyvän kustannus-laatu –suhteen saavuttaneita maakuntia tulisi palkita taloudellisesti.

Maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaansaapoa koskevassa laissa todetaan (40 §), että palvelukeskukset voivat hankkia niiden tuottamisvastuulle kuuluvia palveluja ilman kilpailutusta vuoden 2022 loppuun saakka. Tältä osin kustannukset tuskin tulevat ainakaan alenemaan

mainittuna ajanjaksona.

Tässä vaiheessa lausunnolla olevien lakiesitysten pohjalta on vielä vaikea arvioida niiden todellisia lopullisia vaikutuksia sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaiskustannuksiin. Huolena on kuitenkin, että tilanne saattaa johtaa asiakastasolla tilanteeseen, jossa maakunnalla ei ole riittäviä välineitä kontrolloida kustannusten syntymistä.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ei toteudu. Esityksessä on demokratian toteutumisen kannalta merkittäviä puutteita. Perustuslain 121 §:n 4 momentin mukaan itsehallinnosta kuntia suuremmilla hallintoalueilla säädetään lailla. Esitykseen sisältyvä lainsäädäntö kuitenkin rajoittaa ja supistaa maakuntien itsehallintoa merkittävästi. Maakunnilla ei ole esimerkiksi verotusoikeutta, vaan maakuntien rahoitus perustuu miltei kokonaan valtion maakunnalle osoittamaan rahoitukseen.

Maakunnista on kuitenkin ollut tarkoitus luoda vahvoja organisaatioita. Maakunnat ovat keskimäärin huomattavasti kuntia suurempia sekä kooltaan että taloudeltaan. Tästä huolimatta maakuntien itsehallinto on jäämässä selvästi matalammalle tasolle kuin peruskunnissa.

Maakunnan itsehallinnon kapeus käy erityisen hyvin ilmi ehdotuksessa laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Käytännössä suorilla vaaleilla valitun valtuuston aito päätösvalta suhteessa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamistapoihin on kapea ja vaaleilla valitut päättäjät tulevat olemaan vahvassa valtion ohjauksessa. Demokratian toteutumisen näkökulmasta on erityisen ongelmallista, että valtion (ministeriöiden) toimivaltuudet puuttua maakuntien toimintaan eivät ole selvät ja tarkkarajaiset, vaan toimivaltuuksien säännöspohja on väljä ja tulkinnanvarainen.

Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 18 §:n mukaan valtioneuvosto voi päättää maakuntien yhteistyösopimuksesta ja sen sisällöstä sekä maakuntien välisestä työnjaosta sosiaali- ja terveydenhuollossa mm. sillä perusteella, että maakuntien asukkaiden yhdenvertaisuus ja 4 §:n mukainen palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä laatu, vaikuttavuus ja tuottavuus vaarantuvat yhteistyöalueella. Vastaava ongelma sisältyy lain 19 §:ään, joka koskee palvelurakenteen, investointien ja tiedonhallinnan ohjausta. Säännöksen mukaan valtioneuvosto voi päättää maakuntia sitovasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä sekä laajakantoisten investointien ja tietojärjestelmäpalvelujen toteuttamisesta esimerkiksi, jos maakunnan palvelurakenne ei varmista palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta tai tuottavuutta.

Säännökset antavat nyky muodossa ministeriöille käytännössä täysin rajoittamattoman vallan puuttua maakunnan järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelurakenteen sisältöön. Tämä on merkittävä ongelma maakunnan itsehallinnon ja demokratian toteutumisen näkökulmasta. Sama itsehallinto- ja demokratia-ongelma on havaittavissa myös sääntelyssä, joka koskee mm. maakunnan sisäisen hallinnon järjestämistä (maakunnan palvelulaitos, valtakunnalliset palvelukeskukset ja delegointivelvollisuudet).

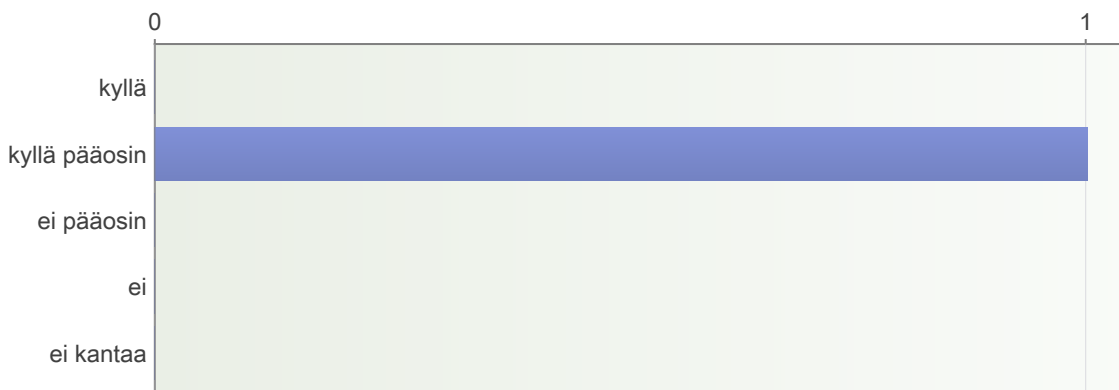
Maakuntien itsehallintoa rajoittaa edellä kuvatun lisääntyvän valtionohjauksen lisäksi laajan valinnanvapauden mukanaan tuoma markkinaohjaus. Perinteinen hallinnollinen ohjaus tässä mallissa väistyy ja siirrytään huomattavasti aikaisempaa enemmän markkinoiden kautta tapahtuvaan ohjaukseen, sopimusohjaukseen ja omistajaohjaukseen. Sopimusosaamisen merkitys tulevaisuudessa korostuu. Ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kokonaisuus ja sen vaikutukset uudistukselle asetettuihin maakuntien toimintaan ja kansanvaltaisuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumiseen hahmottuvat esityksessä huonosti.

Asukkaiden osallistumisoikeuksia koskeva sääntely maakunnissa vastaa kuntalain sääntelyä. Maakuntavaltuuston tulee luoda edellytykset asukkaiden suoralle osallistumiselle. Ehdotus maakuntalaiksi antaa siihen toimivat puitteet.

Esityksen kansanvaltaisuutta on mahdollista parantaa vahvistamalla maakunnan itsehallintoa ja keskittymällä valtionohjauksessa strategisesti tärkeisiin kysymyksiin. Palveluita koskevat operatiivista ammatillista ja alueellista asiantuntemusta edellyttävät asiat tulisi jättää maakuntien päätösvaltaan.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

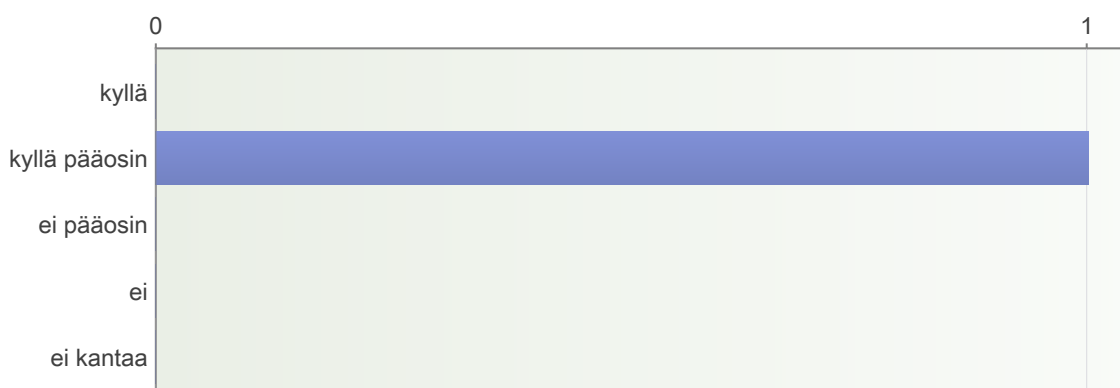
- Lakiluonnoksen hallintoa ja johtamista (valtuusto, maakuntahallitus, ja niiden tehtävät sekä oikeus hallintosäännöllä päättää toimielin- ja viranhaltijaorganisaatiosta), luottamushenkilöitä, päätöksentekoa, taloutta ja tarkastusta sekä toimintaa markkinoilla koskevat säännökset vastaavat uuden kuntalain sääntelytapaa ja ne antavat hyvän pohjan maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle. Lainsäädäntöpakettin yksi suuri ongelma on se, ettei lausunnonantajilla ole tällä hetkellä käsitystä koko lakipaketin sisällöstä. Olennaisia palasia kokonaisuudesta puuttuu, jolloin arviointi vaikutuksista jää väistämättä puutteelliseksi. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö ja maakuntalain 6 §:ssä lueteltuja tehtäväalueita koskeva erityislainsäädäntö on valmisteilla, eikä niiden sisällöstä ole lausuntoa annettaessa riittävästi tietoa. Kun lainsäädäntöpaketin kokonaisuus ja sisältö eivät ole tiedossa, lausunnon antaminen on erittäin vaikeaa ja haasteellista. Esimerkiksi valinnanvapauslainsäädännön sisältö on aivan ratkaiseva lain tavoitteiden saavuttamisen kannalta ja keskeinen tekijä, kun arvioidaan uudistuksesta mahdollisesti syntyviä säästöjä. Maakuntalaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki koskevat ensisijaisesti hallinnon järjestämistä. Sisältöjä koskevan erityislainsäädännön valmistelussa tulee erityisesti kiinnittää huomio siihen, että maakunnille jää ratkaisuvälillä siirrettävien tehtävien hallinnon, päätöksenteon ja talouden järjestämiseen maakuntien itsehallinto huomioon ottaen. Tämä on välttämätöntä itsehallinnon näkökulmasta ja se on myös hallituksen asettamien sääntelyn purkutavoitteiden mukaista. Toisaalta maakuntalain sisältö palveluiden ja järjestämisen erottamiseksi eri tason yhtiöittämisvelvoitteineen herättää kysymyksiä. Maakunta on toiminnan järjestämisvastuussa ja tuottajana toimisi ehdotuksen mukaan maakunnan palvelulaitos, jonka tulee perustaa todennäköisesti useita yhtiöitä laajaa valinnanvapautta koskevan sääntelyn mukaisesti. Tämä tulee asettamaan erittäin suuria vaatimuksia maakuntakonsernin ohjaukselle ja johtamiselle. Omistajaohjauksen käytännön merkitys tulee kasvamaan huomattavasti. Maakunnan toimiala Maakunnan toimialaa tulee laajentaa siten, että maakunta voi ottaa hoitaakseen tehtäviä, joita alueen kunnat tai osa niistä ei hoida edellyttäen, että mukana olevat kunnat sitoutuvat rahoittamaan toiminnan eikä tehtävä kuulu valtion tai

muiden toimijoiden vastuulle. Maakunnan toimialaa koskeva sääntely jättää avoimeksi kysymyksen, voiko maakunta tarjota sille säädetyissä tehtävissä, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa, lain edellyttämän palvelutason ylittävää palvelua. Kunnissa tämä on nykyään kuntien yleisen toimialan nojalla mahdollista. Maakunnalla on 25 lakisääteistä tehtävää. Maakuntalakiluonnoksessa maakunnan toimiala on tiukasti rajoitettu ja se voi hoitaa vain laissa mainittuja tehtäviä. Lakiluonnoksen mukaan kunnat voivat siirtää maakunnalle lakisääteisiin tehtäviin liittyviä tehtäviä vain, mikäli kaikki maakunnan kunnat ovat yksimielisiä ja rahoittavat toiminnan. Rajaus on kankea, eikä mahdollista kuntien ja maakunnan päätöksiin ja sopimukseen perustuvaa tarkoituksenmukaista tehtävien hoitoa. Kunnan ja maakunnan yhteistoiminta Maakuntalain tulee olla kuntalain tapaan joustava ja mahdollistava niin, että kuntien ja maakuntien yhteistyö ja mahdollisuus sopia palvelujen hoitamisesta turvataan. Maakuntalakiin tulee lisätä säännös, joka mahdollistaa maakunnan ja kuntien välisen yhteistyön ja sopimisen sekä tehtävien hoitamisen samaan tapaan kuin yhteistyö kuntien kesken on kuntalain mukaan mahdollista. Kunnilla tulee olla mahdollisuus sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauden piirissä olevien palveluiden tuottamiseen omistamissaan yhtiöissä. Tulevat 18 maakuntaa ovat toimintaympäristöltään, julkiselta ja yksityiseltä palvelurakenteelta, volyymiltaan ja muilta olosuhteiltaan erilaisia. Esimerkiksi ikääntyminen ja muuttoliike tulevat vaikuttamaan eri tavoin maakuntien toimintaympäristöön tulevina vuosina. Maakuntalakiluonnos ei mahdollista palveluiden organisointia maakunnan omaan toimintaympäristöön parhaiten soveltuvalla tavalla. Tämä voi johtaa siihen, että palveluiden tuottaminen tulee tehottomaksi ja kalliiksi. Kunnat ja maakunnat ovat molemmat viranomaisia, joilla on itsehallinto. Maakuntien asukas pohja muodostuu alueen kuntien asukkaista, jotka valitsevat päättäjät sekä kuntiin että maakuntiin. Osa päättäjistä tulee toimimaan sekä kunta- että maakuntatasolla. Kunnilta ja aluehallinnolta siirtyy merkittäviä tehtäviä maakunnille ja niiden välillä on jatkossakin sekä toiminnallinen että taloudellinen yhteys. Päätökset ja toimenpiteet kunnissa vaikuttavat maakuntaan ja päinvastoin. Kuntien ja maakuntien yhteistyölle ei tule luoda lainsäädännöllisiä esteitä. Kunnan ja maakunnan jäykkä toimivaltaraja uhkaa aiheuttaa päällekkäisyyksiä ja palveluaukkoja. Paikallisesti ja alueellisesti erilaiset ratkaisut tulee mahdollistaa lainsäädännöllä. Kunnan asukkaan (palvelunkäyttäjän) näkökulmasta sekä toiminnallisesti ja kansantaloudellisesti on tärkeää mahdollistaa sopimusjärjestelyt kuntien ja maakuntien kesken. Yhteistyöjärjestelyistä, tuotannosta ja järjestämisvastuun siirrosta on oltava mahdollisuus sopia ottaen huomioon kuntien ja maakuntien toimintaympäristöjen erilaisuus. Maakuntalaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki koskevat ensisijaisesti hallinnon järjestämistä. Sisältöjä koskevan erityislainsäädännön valmistelussa tulee erityisesti kiinnittää huomio siihen, että maakunnille jää ratkaisuvallalta niille siirrettävien tehtävien hallinnon, päätöksenteon ja talouden järjestämiseen maakuntien itsehallinto huomioon ottaen. Tämä on välttämätöntä itsehallinnon näkökulmasta ja se on myös hallituksen asettamien sääntelyn purkutavoitteiden mukaista. Maakuntalakiluonnoksen 6 § 2 momentin 3 kohdan säännös, jonka mukaan tehtäviä voidaan siirtää kunnilta maakunnille vain kaikkien kuntien niin sopiessa, on liian tiukka. Sopimismahdollisuus pitää olla myös yksittäisillä kunnilla ja kuntaryhmillä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluketjut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, elinkeinojen kehittäminen, aluekehittämisviranomaisen tehtävät, maakäytön suunnittelu ja maakuntakaavoitus sekä liikenneasiat ja ovat kunta-, maakunta ja asukasnäkökulmasta kokonaisuuksia, jota edellyttävät toimivaa yhteistyötä, yhteistä suunnittelua ja kehittämistä sekä palvelujen organisointia. Maakuntalakiluonnoksen 15 §:ssä säädetään maakunnan ja sen alueen kuntien neuvottelumenettelystä valtuustokausittain. Säännös on tärkeä, mutta riittämätön. Se turvaa maakunnan ja sen alueen yhteistyön poliittisen tason tarkastelun, mutta ei mahdollista maakunnan ja kunnan sopimuksia tuotannon ja järjestämisvastuun siirrosta. Kunnat ovat olleet vahvasti luomassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää. Ne ovat tähän asti vastanneet sekä palveluiden järjestämisestä että pääosin tuotannosta. Se on menestynyt kansainvälisissä vertailuissa sekä laadun että kustannusten osalta ja asukkaat ovat pääosin olleet tyytyväisiä. Tähän nähden ei ole olemassa mitään perusteita sille, etteivätkö kunnat jatkossakin voisi olla mukana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuotannossa omistamiensa yhtiöiden kautta siltä osin kuin palvelut tulvat olemaan valinnanvapauden piirissä. Kunnilla on osaamista, henkilöstö, toimitilat ja välineet. Maakuntalakiluonnoksen 7 §:n mukaan maakunta voisi sopia järjestämisvastuun siirrosta kunnalle, silloin kun siitä erikseen laissa säädetään. Sääntelytapaa tulisi muuttaa siten, että sopiminen olisi aina mahdollista, jollei sitä erikseen kielletä. Maakuntien palvelukeskukset Maakuntalakiluonnoksen 16 luvun säännökset valtakunnallisista palvelukeskuksista tulee poistaa laista. Maakunnat ovat itsehallinnollisia yksiköitä

ja tukipalvelujen järjestäminen tulee olla maakuntien päätettävissä. Lainsäädännöllä ja lakiin perustuvilla standardeilla luodaan kriteerit yhtenäiselle palveluarkkitehtuurille ja tietotuotannolle, mutta tukipalveluiden organisoiminen tulee perustua maakuntien päätöksille. Sinällään tukipalveluiden järjestäminen laajassa yhteistyössä on perusteltua ja kunnilla ja sairaanhoitopiireillä on tästä hyviä kokemuksia. Tukipalveluissa toimii tällä hetkellä suuri määrä valtakunnallisia, maakunnallisia ja alueellisia yhtiöitä, joilla on osaaminen ja resurssit toteuttaa laajoja muutosprosesseja ja tuottaa palvelut julkisille organisaatioille. Investoinnit järjestelmiin, osaamiseen ja henkilöstöön olisivat huomattavasti edullisemmat kuin kokonaan uusia organisaatioita perustettaessa. Useat yhtiöt ovat jo osa valtakunnallista tai maakunnallista rakennetta. Luonnoksesta puuttuvat kokonaan arviot uusien palvelukeskusten perustamiseen, investointeihin, järjestelmiin sekä henkilöstö- ja muihin menoihin liittyvistä kustannuksista. Palvelukeskuksia ollaan perustamassa ilman minkäänlaisia arvioita niiden kustannuksista. Palvelukeskuksia koskevat säännökset rajoittavat maakunnan oikeutta päättää tukipalveluiden tuotantotavasta. Lakiluonnosten mukainen järjestely veisi tukipalveluita koskevan päätöksenteon kauas niiden käyttäjistä. Maakunnilla olisi yhtiöiden palveluiden käyttövelvollisuus, mutta rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa niiden sisältöön. Epäselväksi jää myös maakuntien omistajaohjauksen rooli ja suhde valtioneuvostoon. Valtion asema päätöksenteossa turvattaisiin yhtiöjärjestysmääräyksien. Samoin epäselväksi jää yhtiöiden hallitusten yhtiöoikeudellinen asema. Maakuntalakiuonnoksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin käyttövelvoitteen piiriin kuuluvista palveluista ja palvelukeskusten tehtävistä. Säännökset ovat väljiä ja ongelmallisia sekä maakuntien itsehallinnon että osakeyhtiölain kannalta eivätkä täytä asetuksenantovaltuudelta edellytettävää tarkkarajaisuutta. Toimitila- ja kiinteistöhallinnon tehtävien osalta lähtökohtana tulisi olla, että maakunnat päättäisivät palvelujensa tuotantorakenteesta sekä sen edellyttämästä toimitilatarpeesta. Maakunnilla tulisi olla oikeus organisoida asiat itsenäisesti ja tarvittaessa yhteistyössä alueen kuntien ja muiden jo olemassa olevien toimijoiden kanssa. Yhden valtakunnallisen yhtiön sijaan tulisi muodostaa useampia maakuntien ohjauksessa olevia alueellisia toimitilayhtiöitä. Tämä mahdollistaisi yhtiöiden toimivan ohjauksen alueellisten toiminnallisten tarpeiden mukaisesti. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden keskittämiseksi asetetut tavoitteet voidaan parhaiten saavuttaa usean tukipalveluyksikön mallilla. Talous- ja henkilöstöhallinnossa toimii jo lähtötilanteessa lukuisia julkisomisteisia ja yksityisen sektorin tuottajaorganisaatioita ja markkinoilla on tervettä kilpailua. Yhteishankintojen osalta järjestelyn ei tulisi hajottaa maakuntien ja kuntien yhteistä hankintavolyymiä. Toiminnan tulisi tukeutua olemassa oleviin hankintaorganisaatioihin ja niiden osaamiseen ja asiakastuntemukseen mm. sote-sektorilla. Kilpailuttamisessa tulisi tukeutua olemassa oleviin organisaatioihin. Tieto- ja viestintätekniset palveluiden (ICT-palvelukeskus) osalta maakuntien tarvitsemat kansallisesti yhteiset ICT-palvelut tulisi organisoida useamman toimijan verkostomallilla, jossa tulee arvioida myös nykyisten organisaatioiden hyödyntämismahdollisuudet.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakunnan tehtäviä koskeva erityislainsäädäntö on valmisteilla, joten tehtäväkokonaisuus sekä kuntien ja maakunnan suhde ovat vielä avoimia kysymyksiä. Maakuntalakiluonnoksessa maakunnille on säädetty yhteensä 25 lakisäateistä tehtäväaluetta joiden tarkempi sisältö määritellään erityislainsäädännössä. Sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon sekä maaseutuhallinnon ja lomituksen tehtävät siirtyvät kunnilta. Muilta osin kysymys on valtion aluehallinnon lakisäateisistä maakunnille siirtyvistä tehtävistä. Maakunnan toimiala on näiltä rajoitettu. Maakunnille säädettyjen tehtävien sisältö tullaan määrittelemään kutakin tehtävää koskevassa erityislainsäädännössä. Erityislainsäädännön uudistaminen ja muutokset ovat vielä valmistelussa, joten tässä vaiheessa ei ole edellytyksiä arvioida tehtäväkokonaisuutta yksityiskohtaisemmin. Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että erityislainsäädännössä määritellään maakunnalle siirrettävät tehtävät siten, että ne eivät ole päällekkäisiä tai rinnakkaisia kuntien tehtävien kanssa. Toimivaltarajojen tulee olla selkeitä. Eri asia on, että tehtävien järjestämisestä, tuotannosta ja yhteistyöstä voidaan sopia kuntien ja maakuntien kesken. Maakuntalakiluonnoksen tehtäväluettelossa on jo nyt nähtävissä päällekkäisyyttä kunnan tehtävien kanssa. Jatkovalmistelussa on erityisesti syytä kiinnittää huomiota siihen, että kunnan ja maakunnan roolia ja tehtäviä selkeytetään mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä (6 §:n 1 momentin 2 kohta).

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

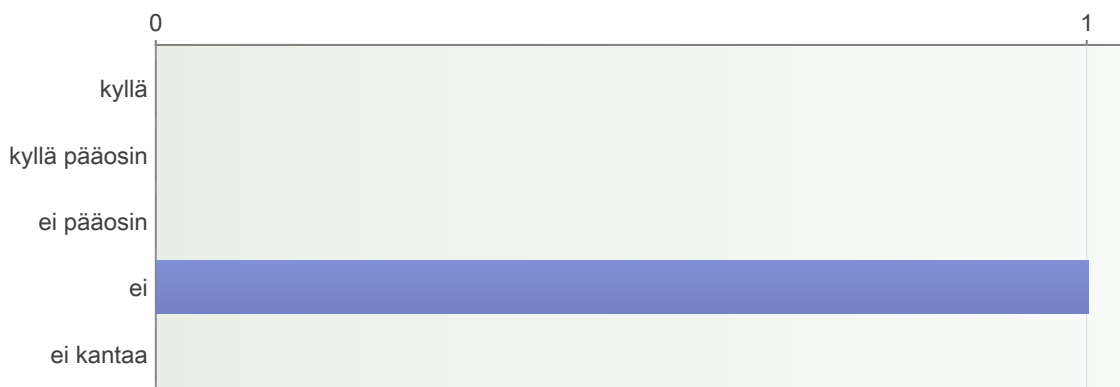

Avoimet vastaukset: kyllä

- Sääntely vastaa kuntalain säännöksiä.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

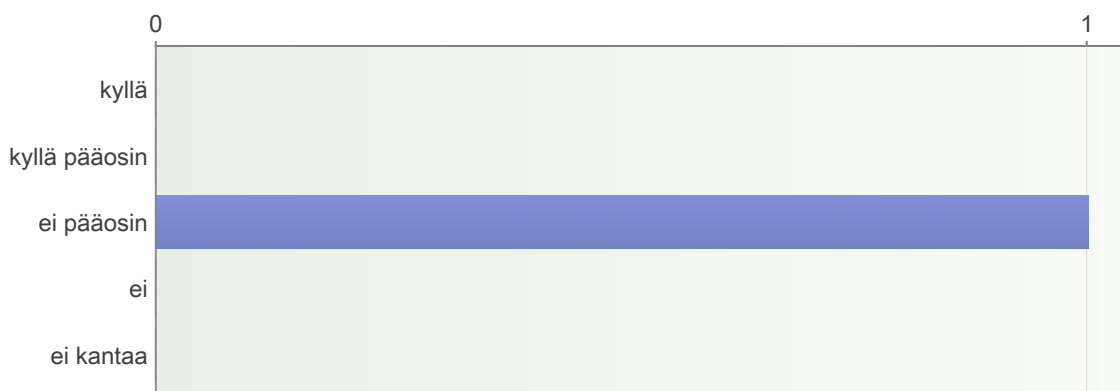

Avoimet vastaukset: ei

- Maakuntalakiluonnoksen 9 luvun säännökset maakunnan palvelulaitoksesta ovat erittäin ongelmalliset. Vaaleilla valitulla maakuntavaltuustolla tulee olla suorat vaikutusmahdollisuudet sen vastuulla olevien palveluiden strategisiin linjauksiin ja oman palvelutuotannon kokonaisuuteen. Maakunnille tulee itsehallintoperiaatteen mukaisesti jäädä valtaa päättää hallintonsa ja ohjausmallinsa sisällöstä tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja sisällyttää maakunnan hallintosääntöön erilaisia ohjauksen ja päätöksenteon muotoja. Maakunnan yhteyteen perustettava erillinen ja kokonaan uusimuotoinen oikeushenkilö ja palvelujen erottaminen tämän erillisen oikeushenkilön vastuulle saa aikaan raja-aidan, joka luo esteitä toiminnan johtamiselle sekä maakunnan toiminnan ja talouden kokonaisuuden hallinnalle. Kysymys on tilaajan ja tuottajan erottamisesta, joka kunnissa saatujen kokemusten mukaan aiheuttaa epäselvyyttä johtamis- ja vastuusuhteissa ja lopulta myös kustannusten nousua. Järjestämisvastuun ja operatiivisen johtamisen erottaminen esitetyllä tavalla voi aiheuttaa hallinnon päällekkäisyyttä. Tilaajan asemassa oleva maakunta jää helposti liian pieneksi toimijaksi verrattuna tuottajan asemassa olevaan palvelulaitokseen, johon tullaan keskittämään merkittävä määrä maakunnan järjestämisvastuulla olevia tehtäviä. Palvelulaitos tulee myös perustamaan laajan valinnanvapauden toteuttamiseen liittyvät tytäryhteisöt ja vastaa näiden yhteisöjen omistajaohjauksesta (maakuntalaki 57 §:n 2 mom 4-kohta). Ehdotuksen mukaan palvelulaitoksesta on siten tulossa erittäin iso ja merkittävä toimija ja tässä ehdotuksessa asiantuntemus uhkaa painottua liikaa operatiiviselle puolelle. Demokratian toteutuminen palvelulaitoksen kohdalla jää ehdotetussa mallissa välilliseksi. Maakuntavaltuuston päätösvaltaa rajattaisiin merkittävästi suhteessa sen keskeisempään tehtävään eli sosiaali- ja terveyden huollon järjestämiseen. Myös pelastustoimen varautuminen häiriötilanteisiin ja turvallisuuteen edellyttävät vahvaa järjestäjän roolia. Palvelulaitosta koskevien ehdotusten taustalla on tarve tehdä palvelutuotannon talous- ja kustannusrakenne läpinäkyväksi. Sama tavoite voidaan saavuttaa edellyttämällä palvelutuotannon talouden eriyttämistä ja kustannusten läpinäkyvyyttä siten, että niitä voidaan vertailla muiden palvelutuottajien kustannusrakenteisiin

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Lähtökohtaisesti itsehallinnon elementtinä on oikeus päättää tuloistaan (verotusoikeus). Valtion rahoitus sekä tiukaksi määritelty rahoituskehys kaventavat merkittävästi maakuntien itsehallinnon alaa. Rahoitusperiaatteena lakiesityksissä oleva pääosin (89%) tarveperusteinen erilaisilla kertoimilla painotettu rahoitusmalli on kuitenkin oman verotusoikeuden jälkeen seuraavaksi paras maakunnan rahoitusmuoto, joka mahdollistaa luontevalla tavalla kantokyvyltään erilaisten alueiden tasapainoisen rahoituksen. Lähtökohtaisesti ahtaaseen rahoitusmalliin yhdistyy kuitenkin moninaista valtion ohjausta maakunnille (maakunnan tehtävien säätäminen lailla, rajoitettu oikeus päättää palveluiden tuotantotavoista, valinnan vapauden piiriin otettavien palvelujen määrittely, rajoitettu mahdollisuus päättää hallinnosta, sopimusoikeuden rajoitukset, sitominen palvelulaitosten käyttöön, erilaiset valtion ohjauksen toimivaltuudet, investointien ohjaus jne.). Maakuntien rahoituksellisesta kokonaisuudesta on vaarassa muodostua liian säädelty ja siihen sisältyvä riski siitä, että lainsäädännöllä määriteltyihin tehtäviin ei muodostu maakunnissa riittävää rahoituspohjaa. Uhkana on myös uusien tehtävien säätäminen maakunnille ilman riittävän realistista rahoituspohjaa. Lisäksi kansalaisten vapaan valinnan lisääminen laajasti ja nopeasti saattaa uhata maakunnan palvelujen rahoituspohjaa, mikäli palvelukysyntää ja sitä myöten rahoitusta siirtyy maakunnan palvelulaitoksen ulkopuolelle nopeammin, kuin maakunta pystyy tosiasiallisesti sopeuttamaan toimintaansa. Yleiskatteellisuudesta johtuen maakunnilla on mahdollisuus päättää saamansa rahoituksen käytöstä. Tämä on välttämätöntä maakuntien itsehallinnon toteutumisen kannalta. Yleiskatteellisuudesta tulee pitää kiinni, eikä mitään osaa maakuntien saamasta rahoituksesta saa korvamerkitä tiettyihin menoihin. Tämä koskee myös sekä uudistuksen seuraavassa vaiheessa maakunnille siirrettäviä valtion tehtäviä että monikanavarahoituksen purkamisen myötä maakunnille siirrettäviä tuloja. Kaiken kaikkiaan maakunnille osoitettavien uusien tehtävien rahoituslaskelmien tulee olla paljon nykyistä realistisemmalla pohjalla ja rahoituksen tulee kattaa uudet palvelukokonaisuudet täysimääräisinä. Maakuntalakiin ehdotetut säännökset alijäämän kattamisvelvollisuudesta ovat aivan liian tiukat ja ongelmallisia maakuntien itsehallinnon näkökulmasta. Kaksi vuotta on liian lyhyt aika toteuttaa toiminnan rakenteissa tarvittavat muutokset. Vaarana on, että monet maakunnat joutuvat hyvin nopeasti maakuntalain mukaiseen arviointimenettelyyn. Maakunnat tai niiden määräysvallassa olevat oikeushenkilöt eivät lakiluonnosten mukaan kuuluisi Kuntien takauskeskuksesta annetussa laissa säädettyjen rahoituskelpoisten kohteiden joukkoon, joten Kuntarahoitus ei voisi niitä rahoittaa takauskeskuksen takauksella hankituilla varoilla. Koska esitetyt maakunnat eivät kuuluisi Kuntarahoituksen toiminnan piiriin, tulisivat maakunnille siirtyvät velat irtisanottaviksi. Jotta maakunnat voisivat tulla Kuntien takauskeskuksen rahoitushuollon piiriin, niillä tulisi olla sama riskikuokka kuin kunnilla ja valtiolla. Tämän varmistamiseksi yksi vaihtoehto on, että valtio tulisi nykyistä suuremmalla osuudella

Kuntien Takauskeskuksen jäseneksi. Näin myös Kuntarahoituksen lainoitus voitaisiin varmistaa jatkossakin muuttamalla takauskeskuslakia koskemaan valtion sosiaalisen asuntotuotannon lisäksi myös perustettavien maakuntien toimintaa.

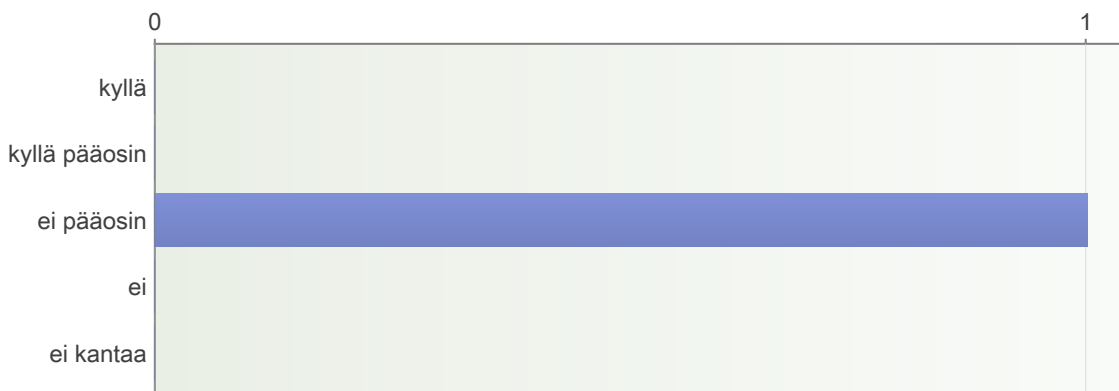
11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle on ko. lakiluonnoksessa asetettu erittäin laaja vastuu palvelujen järjestämisestä sekä asiakkaan palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta (7 §). Lakiluonnoksen 9 §:ssä hahmotellut valvontakeinot ovat em. velvoitteeseen nähden yleisellä tasolla.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

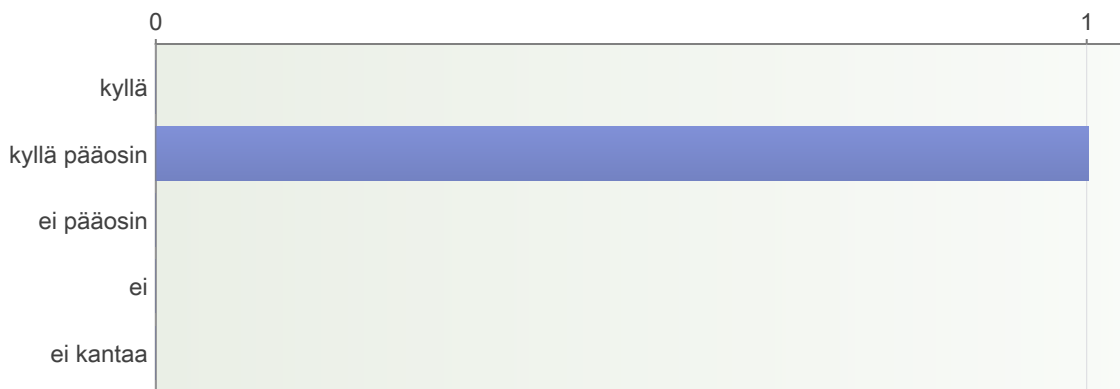

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien näkökulmasta on ongelmallista, ettei maakunta voisi vaikuttaa keskitettäviin palveluihin, keskitettyjen palvelujen tuottamistapaan eikä palveluista aiheutuviin kustannuksiin. Järjestämislain 11 § mahdollistaa tiettyjen palvelujen kokoamisen kahteentoista laajasta ympärivuorokautisesta päivystyksestä vastaavaan maakuntaan siten, ettei muilla maakunnilla ole oikeutta tuottaa keskitettäväksi määrättyjä palveluita. Tämä kokonaisuus on annettu laajasti asetuksenantovaltuuksien piiriin. Tämä sääntely tarkoittaa sitä, ettei osa maakunnista ole jatkossa järjestämisvastuussa niistä palveluista, jotka on koottu suurempiin kokonaisuuksiin ja joista on säädetty valtioneuvoston asetuksella. Ehdotus on ongelmallinen järjestämislain 9 §:n näkökulmasta. Tietyn asteinen palveluiden keskittäminen on tarpeen kokonaiskustannusten hillitsemisen ja riittävien henkilöresurssien turvaamisen näkökulmasta. Nyt päätöksenteko keskittämisestä on kuitenkin viety liian pitkälle. Ehdotuksen perusteella keskittäminen on mahdollista hyvien löyhien kriteerien perusteella ja asetusten pohjalta. Itsehallinnon kaventumisen sekä tarkoituksenmukaisen palveluverkon rakentamisen näkökulmista erittäin merkittävä päätöksentekovalta siirtyy maakunnan itsehallinnon ulkopuolelle asetuspohjaisen sääntelyn piiriin, joka ei ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi itsehallinnon rajoittaminen riskeeraa sinänsä erittäin tarpeellisen uudistuksen toteuttamista.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

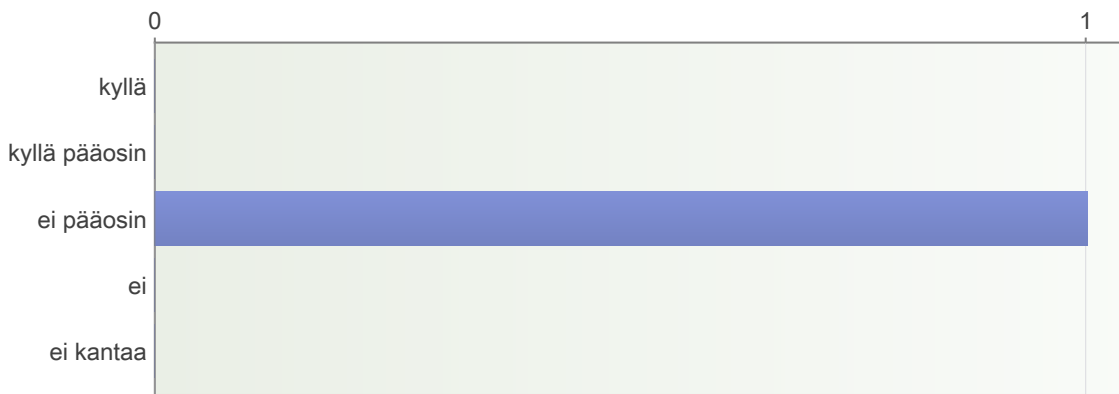

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Sopimuksen sitovuus on maakuntien näkökulmasta perusteltua. Ongelma on kuitenkin siinä, että valtioneuvostolla on hyvin laajat ja väljät toimivaltuudet puuttua tämän sopimuksen sisältöön, ja päättää siitä maakuntien yhteisen tahdon vastaisesti. Tämä ei ole millään muotoa hyväksyttävää ja rikkoo räikeästi maakunnan itsehallintoa. Samalla valtioneuvostolle ehdotuksessa myönnetty toimivalta heikentää maakuntien intressiä joustaa omista vaatimuksistaan ja etsiä vaikeista kysymyksistä kompromissia ja yhteistä ratkaisua. Maakunnat voivat neuvotteluissa laskea sen varaan, ettei yhteistä kompromissiratkaisua edes yritetä etsiä ja asia jätetään valtioneuvoston päätettäväksi. Tämä ei ole toimiva ratkaisu eikä edistä lainsäädännön tavoitteiden saavuttamista. Viiden yhteistoiminta-alueen rooli (16 §) jää varsin ohueksi ja epäselväksi. Sen tehtäväksi on määritetty ainoastaan maakuntien yhteistyösopimuksen tekeminen lähinnä työnjaon osalta. Kuitenkin tämä lisää erilaisten sopimusten ja sopimuskomppanien määrää ja monimutkaistaa jo muutenkin monipolvista rakennetta.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

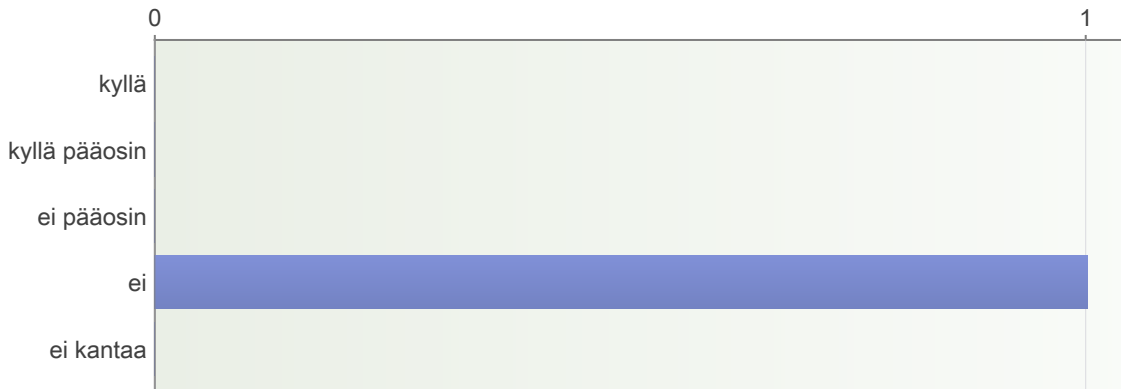

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Asiakaslähtöinen integraatio ei toteudu lakiesityksessä. Uudistuksen kokonaisuuteen liittyvät valinnanvapaus, monituottajamalli ja yhtiöittämisvelvoite vaarantavat integraation toteutumisen ja edellyttävät maakunnalta sellaista järjestämisaamusta, josta ei ole aiempaa kokemusta. Palveluiden ohjaus ehdotetussa mallissa muuttuu olennaisesti verrattuna nykyiseen. Valtion ohjaus suhteessa maakuntiin olisi tiukkaa hallinnollista ohjausta. Maakuntien toteuttamassa palveluiden tuotantoa koskevassa ohjauksessa siirrytään perinteisestä hallinnollisesta ohjauksesta omistajaohjaukseen, sopimusohjaukseen ja markkinaohjaukseen. Integraation toteuttaminen tällaisessa kokonaisuudessa on erittäin vaikeaa ja hallinnollisesti työlästä. Toisaalta integraation toteutuminen on käytännössä täysin riippuvainen ohjauksen onnistumisesta. Laissa ja sen perusteluissa ei ole kuvattu riittävän tarkasti ohjausjärjestelmän kokonaisuutta. Valtion byrokraattinen ja yksityiskohtainen ohjaus lisää ohjauksen monimutkaisuutta ja haittaa paikallisten innovaatioiden syntymistä vahvan järjestäjän ohjauksessa. Integraation toteutuminen on asiakkaan saaman palvelun, palvelun vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden kannalta erittäin tärkeää erityisesti paljon palveluja käyttävien kansalaisten palvelukokonaisuuksien näkökulmasta. Monituottajamallin yleisinä vaaroina ovat mm. tiedonkulun ongelmat, palveluketjujen hajoaminen sekä se, että palvelun käyttäjä ei saa palvelutarpeeseen nähden kaikkein parasta palvelukokonaisuutta. Valinnanvapaus ja yhtiöittämisvelvoite vaarantavat horisontaalisen ja vertikaalisen integraation toteuttamisen. Lainsäädännön kokonaisarviota vaikeuttaa lisäksi vapaan valinnan lainsäädännön puuttuminen. Integraatio toteutuu esityksessä rahoituksen osalta mutta järjestämisen osalta vain osittain, koska maakunnan palvelulaitoksella on sekä järjestämiseen että tuottamiseen liittyviä tehtäviä. Palvelutuotannon tasolla integraation toteutus on haasteellisempaa, koska maakunnan järjestäjän valta ohjata monituottajamallisessa toimintaympäristössä sopimuksin toimijoita on erittäin rajallinen. Järjestäjän ohjausvaltaa kaventaa se, että maakunnan palvelulaitos vastaa muiden kuin vapaan valinnan piirissä olevien palvelujen hankinnasta. Tähän kysymykseen liittyy integraation ohjaamisen keskeiset lainsäädännön valuviat, joiden korjaaminen edellyttää maakunnille selkeästi enemmän vapausasteita hallintonsa järjestämiseen.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Maakuntien palvelujen järjestämiseen kohdistuvan valtion ohjauksen tulisi kohdistua ainoastaan strategisesti merkittäviin kohteisiin. Strategiset tavoitteet sekä ministeriöiden ja maakunnan neuvottelumenettely yhdistettynä talouden kautta ohjaamiseen ovat riittäviä kansallisia ohjausvälineitä. Valtion ei tule puuttua maakuntien operatiiviseen toimintaan tai maakuntien yhteistyörakenteisiin, jos niillä kyetään turvaamaan riittävä lainmukainen palvelutaso kansalaisille. Maakunnan ohjauksen tulee perustua lakiin - ei sitä alempiin säädöksiin tai hallinnollisiin päätöksiin. Talouden ja neuvottelumenettelyn kautta tehty ohjaus ovat riittäviä keinoja maakuntien toiminnalle. Mikäli valtion ohjaus toteutettaisiin esitetyllä tavalla, valtion olisi merkittävästi lisättävä ohjaustehtäviin suunnattavia resursseja ja osaamista. Tämä yhdistettynä vuosittain toistettavaan investointilupamenettelyyn tuottaisi raskaan ja kankean toimintamallin ja lisäisi hallinnon kustannuksia. Yksityiskohtainen kansallinen ohjaus heikentää myös mahdollisuuksia asukkaiden tarpeista lähtevien uusien innovaatioiden kehittämiseen. Maakunnan itsehallinnon näkökulmasta 19 §:n muotoilu on ongelmallinen. Käytännössä 19 §:n muotoilu antaa valtioneuvostolle rajoittamattoman mahdollisuuden puuttua maakunnan palvelurakenteeseen, investointeihin ja tiedonhallintaan.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Järjestämistehtävien ja palvelutuotannon hallinnollista erottamista sekä maakunnan palvelulaitosta koskeva sääntely kaventaa maakuntien mahdollisuutta päättää palvelutuotannon tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta organisointitavasta maakunnan erityispiirteet huomioon ottaen. Järjestely synnyttää tarpeetonta päällekkäistä hallintoa ja hallintokustannuksia sekä heikentää maakunnan ja tätä kautta koko kansallisen ohjausjärjestelmän kykyä palvelutuotannon ohjaukseen. Maakunnan palvelulaitos olisi täysin uuden tyyppinen organisaatiomuoto, josta ei ole aikaisempia kokemuksia. On kyseenalaista, onko lainsäädännöllä ylipäätään tarkoituksenmukaista säätää lakiesityksessä olevalla tarkkuudella maakunnan organisaatiosta, palvelun järjestäjän ja toteuttamisen erottamisesta tai yhtiöittämisestä. Maakunnille tulee antaa enemmän tilaa suunnitella oman hallintosta järjestämistä ilman saneltua toimintamallia. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa toteutetaan myös tulevaisuudessa monituottajaisessa rakenteessa, joka edellyttää palvelun järjestämiseen liittyvää osaamista - erityisesti hankintaosaamista. Vapaa valinta tuo palvelun järjestämiseen uusia elementtejä ja edellyttää vahvaa järjestäjän tiedonhallintaa ja ohjausta, jotta palvelujen laadun ja vaikuttavuuden valvonta ei jää yksinomaan asiakkaan vastuulle. Inhouse- ja outhouse palveluista sekä vapaan valinnan palveluista rakentuva kokonaisuus edellyttävät erilaisia ohjaus-, hyväksymis- ja hankintamenettelyitä, mutta palvelujen rahoitus, ohjaus ja palvelujen kustannusten, määrän, laadun ja vaikuttavuuden tietopohja on pitkälti samanlainen riippumatta miten palvelua tuotetaan. Maakuntien toimintaympäristö on erilainen. Näin ollen maakunnan vastuulla olevan palvelutuotannon kaavamaiselle hallinnolliselle eriyttämiselle ei ole esitetty selkeää syytä tai perusteluja. Maakunnan palvelulaitosta koskevat säädökset tulisi poistaa kokonaan. Toimintojen liian tarkka sääntely ei ole tarkoituksenmukaista erilaisten rahoitukseen-, järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyvien yksityiskohtien osalta.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Yhtiöittämisvelvollisuus vapaan valinnan piirissä olevien julkisten palvelujen osalta (118 §) ei ole perusteltu kestävästi. Maakunnalla on palvelujen rahoitus-, järjestämis- ja toteuttamisvastuu palveluista myös niissä tilanteissa ja niillä alueilla, joissa markkinat eivät tuota vapaan valinnan piirissä olevia palveluita. Yhtiöittämisvelvollisuus rajaa ja hajottaa maakunnan tuotantotapoja tarpeettomasti. Sen vuoksi yhtiöittämisvelvoitteen juridinen pohja tulisi selvittää huomattavasti nykyistä tarkemmin. Yhtiöittämisvelvollisuutta perustellaan kilpailukyvyyn ja yritysten näkökulmasta, mutta velvoite on hoitoketjujen sujuvuuden ja integraation kokonaisuuden kannalta ongelmallinen. Maakunnan on joka tapauksessa järjestettävä ja toteutettava julkinen palvelutoiminta. Yhtiöittämisvelvoite lisää byrokratiaa ja luo tarpeetonta hallintoa ja kustannuksia, lisää päällekkäisiä hallintoelimiä ja sopimuksia, joita joudutaan ylläpitämään ja valvomaan. Toimintarakenne on monimutkainen ja kallis. Yhtiöittämisvelvoitteesta tulisi luopua.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Valtion kontrollia maakunnan toiminta kohtaan tulee vähentää. Strategisten tavoitteiden linjaus riittää, jolloin maakunnat itse voivat päättää oman asiantuntemuksensa mukaisesti alueensa toiminnasta. Valtion kattava kontrolli uhkaa kääntyä itseään vastaan: Tulevien maakuntien itsehallinto jää niin ohueksi, että koko tärkeän reformin läpimeno on uhattuna.

Lainsäädäntöpaketista puuttuu vielä olennaisia osia, jolloin kokonaisuuden hahmottaminen ja vaikutusten arviointi on käytännössä mahdotonta. Erityisesti vapaan valinnan lainsäädännön pitäisi sisältyä pakettiin.

Esitetty maakunnallinen toimintarakenne on monimutkainen ja lisää päällekkäistä byrokratiaa.

- 'Palvelulaitos' –terminä vivahtaa vanhahtavalle ja tuo mieleen jäykän toiminnan ja laitosvaltaisuuden, kun pyrkimys on kuitenkin päinvastaiseen suuntaan. Tälle olisi hyvä löytää jokin nykyaikaisempi ja tavoitteellisempi nimitys.
- Pykälä 4: Sosiaali- ja terveystoimen toteutuksessa on edistettävä esteettömyyttä. Tämä sinänsä tärkeä lauseke jää tässä yhteydessä irralliseksi ja epämääräiseksi. Vaade voisi sisältyä esimerkiksi kuntien hyvinvoinnin edistämiseen liittyvään määrittelyyn.
- Palvelun tuottajan ohjaaminen (33 §) jää varsin yleisluonteiseksi eikä sisällä lainkaan toteutumisen seuranta- ja arviointia. Tätä pykälää tulee täsmentää ja konkretisoida.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

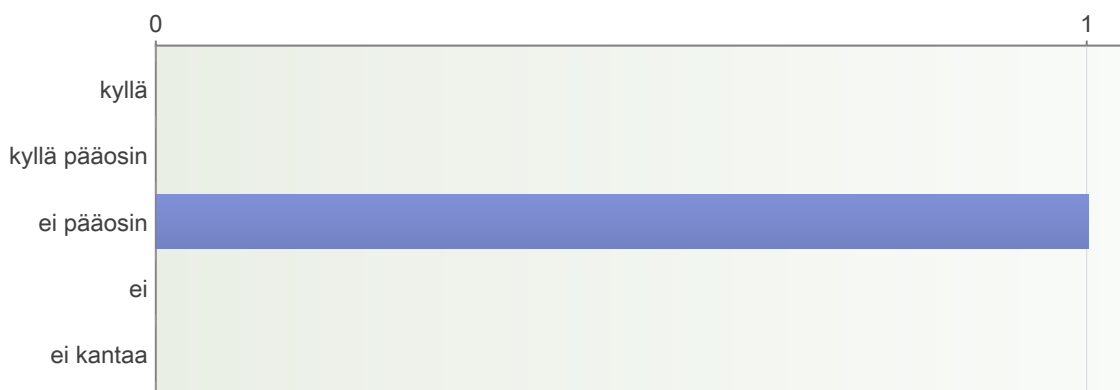
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

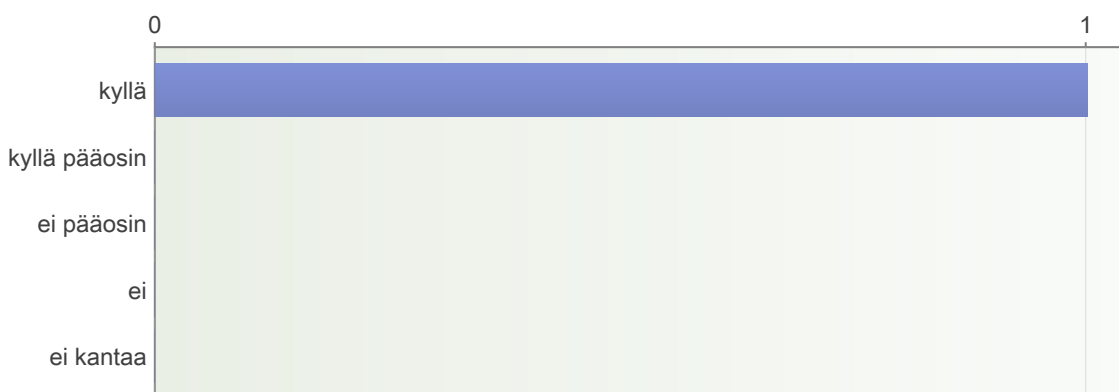
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Väliaikaisen toimielimen asemaa ja päätöksentekoa tulee selkeyttää ja toimintaan on varattava riittävä rahoitus. Kunnille selvitystyöstä aiheutuvat kustannukset on korvattava. Voimaanpanolakiehdotuksen mukaan maakunnan liitto asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen laissa mainittujen viranomaisten sopimuksen mukaisesti. Valmistelutoimielimellä on erittäin laaja valmisteluvastuu maakunnalle siirtyvien tehtävien, siirtyvän omaisuuden ja henkilöstön, tietojärjestelmien, aloittavan maakunnan talouden sekä luottamus- ja viranhaltijaorganisaatioin valmistelussa. Ehdotuksen perusteluissa on mainittu, ettei väliaikaisen toimielimen

tehtäviin kuulu poliittista harkintaa. Voidaan perustellusti kysyä, pitääkö tämä paikkansa. Väliaikainen valmisteluelin päättää mm. vuoden 2018 talousarviosta, ja valmistelee maakunnan toiminnan ja hallinnon järjestämistä. On vaikea nähdä, ettei tällaiseen valmistelutyöhön kuuluisi poliittista harkintaa. Lainsäädäntöä tulisi täsmentää siltä osin, miten väliaikaishallinnon päätösten valmistelu ja täytäntöönpano käytännössä hoidetaan esimerkiksi tukeutuen soveltuvin osin kuntalakiin ja nykyisten maakuntien liittojen hallinto- ym. sääntöihin. Väliaikaishallinnon toimielimen jäsenet ovat sekä kuntien että valtion viranhaltijoita, joten yksiselitteisesti ei voitane todeta, että heihin sovelletaan lakia kunnallisista viranhaltijoista. Virka perustetaan ja siihen nimitetään yleensä hakumenettelyn kautta. Väliaikaisen toimielimen rahoitus on auki. Lähtökohtana näyttäisi olevan, että nykyinen työnantaja myöntää virkavapautta ja vapauttaa viranhaltijan maakunnan valmistelutehtäviin. Kaiken kunnissa tehtävän omaisuuteen, sopimuksiin, lainoihin ja henkilöstöön ja muuhun maakunnan tehtäviin liittyvän selvitystyön lisäksi kysymys on merkittävästä kustannuksesta. On aivan välttämätöntä, että kaikki valmisteluun liittyvät kustannukset korvataan kunnille täysimääräisesti.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

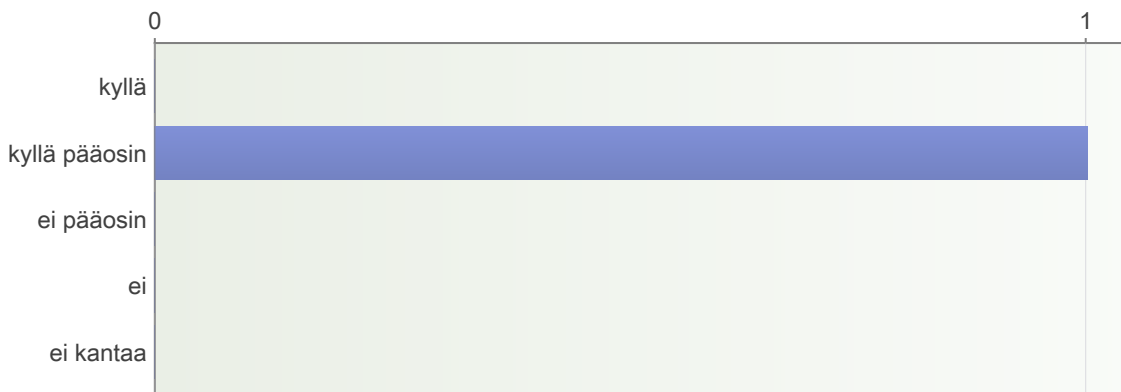
Avoimet vastaukset: kyllä

- Henkilöstön siirto tulee tehdä yhtenevin perustein koko siirtyvän henkilöstön osalta. Väliaikaishallinnon tulee käsitellä henkilöstön edustajien kanssa tämän lain 7 §:n mukaiset valmistelutoimielimen tehtäviin ja toimivaltaan kuuluvat asiat yhteistoimintalain mukaisesti yhteistoimintaelimessä, siinä laajuudessa mitä yhteistoimintalaissa edellytetään. Kyllä pääosin. Ehdotettu liikkeenluovutus on kannatettava periaate sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön siirtymiselle mukaan lukien tukipalvelujen henkilöstö. Voimaanpanolain 14 §:n 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kuntien palveluksessa olevat sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palvelutuotantoon liittyvissä tukipalvelutehtävissä toimivat henkilöt siirtyvät maakunnan palvelukseen silloin, kun henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet (50 %) on kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen tukitehtäviä. Ehdotuksen mukaan kyseisten tehtävien tarkoista henkilötyövuosista sovittaisiin maakunnan ja kuntien välillä. Säädöksen soveltaminen tulee aiheuttamaan ongelmia esimerkiksi tilanteessa, jossa maakunta ja kunta eivät pääse sopimukseen henkilötyövuosista. Lisäksi on huolehdittava siitä, että tukipalvelujen osalta liikkeenluovutuksessa sekä luovuttavalle osapuolelle että luovutuksensaajalle jää riittävät tukipalveluresurssit ja osaaminen. Pykälän 4 momentissa ehdotetaan

säädettäväksi siirtymäajasta, jonka aikana henkilöstön jatkosiirto maakunnan tai sen palvelulaitoksen yhtiöön luetaan liikkeenluovutukseksi. Ehdotettu siirtymäaika on kaksi vuotta. Henkilöstön aseman turvaamiseksi ja hallitun yhtiöittämisen toteuttamiseksi siirtymäajan tulisi olla pidempi. Lisäksi henkilöstön mahdolliset siirrot valtakunnallisiin tukipalveluyhtiöihin tulee toteuttaa samoilla periaatteilla kuin muutkin henkilöstösiirrot. Puuttuva vapaan valinnan toteuttamismalli haittaa henkilöstöä koskevien säädösten arviointia.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnalle. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

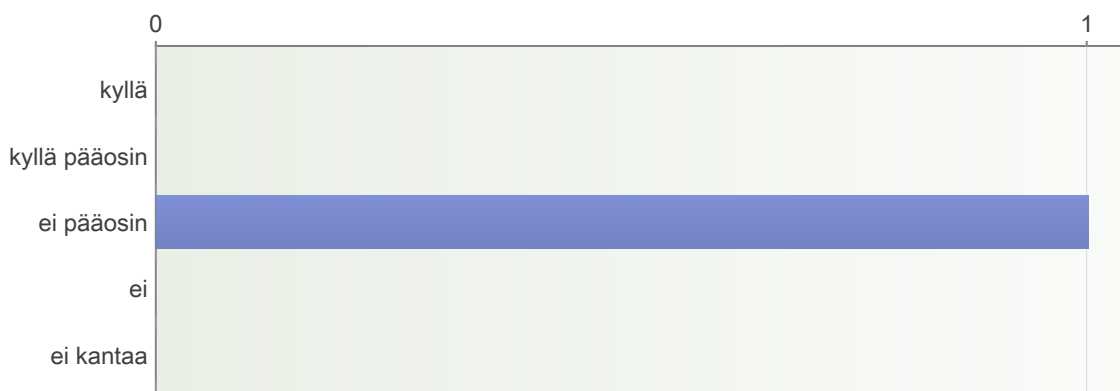
- Keskeistä on varmistaa se, että maakunnan kannalta tarpeettomat kiinteistöt eivät muodosta kunnille kohtuutonta taloudellista riskiä. Uudistukseen liittyvillä omaisuusjärjestelyillä ei saa vaarantaa kuntien mahdollisuuksia vastata niille jäävien palvelujen järjestämisestä ja rahoittamisesta rahoitusperiaatteen mukaisesti. Mahdolliset omaisuusjärjestelyjen taloudelliset vaikutukset on korvattava kunnille täysimääräisesti esim. kohdennettujen avustusten muodossa. Avustusten rahoitusta ei kuitenkaan saa toteuttaa vähentämällä kaikkien kuntien yleistä valtionosuutta.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Uudistuksen reunaehdoksi on asetettu, ettei kenenkään tuloveroprosentti uudistuksen vuoksi saa nousta. Tämän vuoksi kuntien tuloveroprosenttia ehdotetaan alennettavaksi tasasuuruiseksi 12,30 prosenttiyksiköllä vuonna 2019. Tämä tuloveroprosentin alennus on mitoitettu kunnilta maakunnille siirtyvien tehtävien valtakunnallisten kustannusten perusteella. Kunnat eivät ehdotuksen mukaan saisi vuonna 2019 päättää tuleveroprosentin nostamisesta, vaikka tarve tähän perustuisi muihin syihin kuin maakuntauudistukseen. Tästä aiheutuu erityisesti kasvukunnille ongelmia, koska kuntien tulot laskevat esimerkiksi suhteessa kunnan vastuulla oleviin velkoihin (suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa merkittävästi). Tämä supistaa kunnan taloudellista liikkumavaraa kunnille jäävien tehtävien ja velkojen hoitamiseen. On korostettava, että kunnan oikeus päättää veroprosentistaan kuuluu perustuslaissa turvatun kunnallisen itsehallinnon ytimeen.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Ehdotettu uudistus on historiallisen laaja ja vaativa kokonaisuus. Suurin osa uudistuksen toimeenpanosta tapahtuu vasta vuoden 2019 jälkeen. Toimeenpanolle on varattava riittävästi aikaa. Siirtymäaikaa on syytä pidentää.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

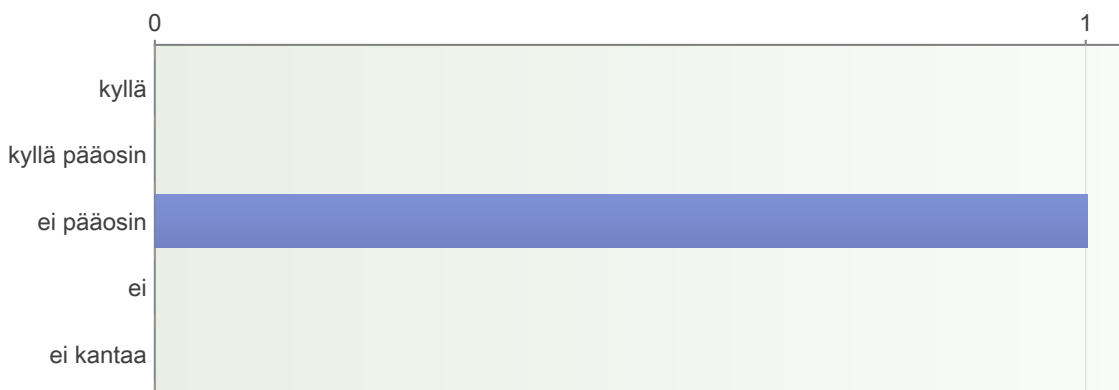
Vastaajien määrä: 1

- Voimaanpanolain 40 §:n mukaan palvelukeskukset voivat hankkia niiden tuottamisvastuulle kuuluvia palveluja kunnilta, kuntayhtymiltä ja tämän lain voimaan tullessa palveluja kunnille ja kuntayhtymille tuottavilta yksityisiltä tai julkisoikeudellisilta palveluntuottajilta ilman kilpailutusta vuodesta 2019 alkaen enintään vuoden 2022 loppuun asti.

Hankintadirektiiveissä on yksityiskohtainen luettelo niistä tilanteista, joissa suoramarkinta on mahdollinen. Suoramarkinta on poikkeus kilpailuttamisen pääsäännöstä ja kaikkia poikkeuksia on vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella tulkittava suppeasti. Kansallisessa lainsäädännössä ei voida laajentaa suoramarkinnan käyttämistä hankintadirektiivien säännösten vastaisesti. Maakuntauudistuksen toimeenpano ei liene EU-lainsäädännön näkökulmasta suoramarkintaperuste edes määräaikaisena.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalvuiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

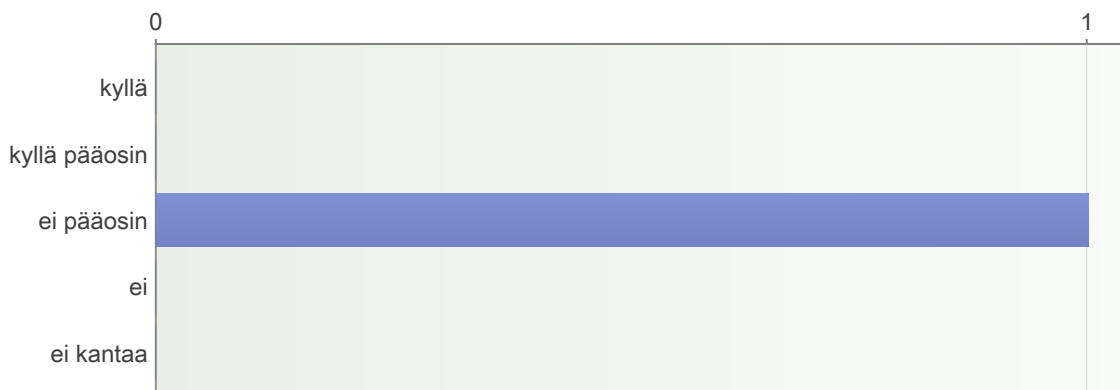

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Lähtökohtaisesti itsehallinnon elementtinä on oikeus päättää tuloistaan (verotusoikeus). Valtion rahoitus sekä tiukaksi määritelty rahoituskehys kaventavat merkittävästi maakuntien itsehallinnon alaa. Rahoitusperiaatteena lakiesityksissä oleva pääosin (89%) tarveperusteinen erilaisilla kertoimilla painotettu rahoitusmalli on kuitenkin oman verotusoikeuden jälkeen seuraavaksi paras maakunnan rahoitusmuoto, joka mahdollistaa luontevalla tavalla kantokyvyllään erilaisten alueiden tasapainoisen rahoituksen sekä alueiden eroja tasaavan mekanismin. Rahoitusmalli on laskennallinen ja mekaaninen. Sen osana ja lisänä tulisi käydä valtion ja maakunnan välinen vuosittainen rahoitusneuvottelu, joissa pitää olla mahdollisuus rahoituksen tarkistamiseen, mikäli maakunnan olosuhteet sitä edellyttävät.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

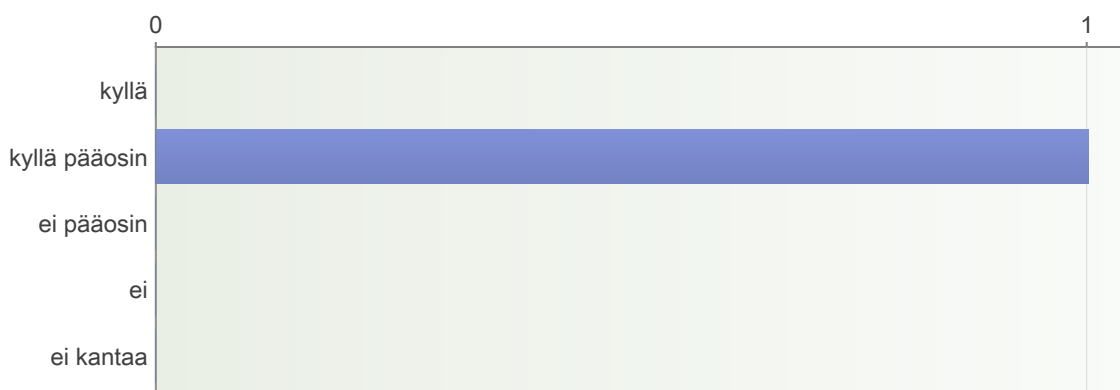

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien itsehallinnon kannalta on erittäin ongelmallista, että maakunnat ovat miltei kokonaan valtionrahoituksen varassa. Valtionrahoitukseen perustuva malli on esitysluonnoksessa johtanut maakuntien aivan liian tiukkaan ja yksityiskohtaiseen valtionohjaukseen. Maakunnille tulisi turvata aito itsehallinto. Maakuntien rahoituslain mukaisilla rahoitusperusteilla tulee turvata jokaisen maakunnan rahoituksen riittävyys maakunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamiseen (rahoitusperiaate). Ristiriidassa tämän periaatteen kanssa ovat maakuntalakiin sisältyvät maakuntien erittäin tiukat alijäämän kattamisvelvoitteet ja maakuntien arviointimenettelyn kriteerit sekä maakuntien rahoituslakiin sisältyvä maakuntien rahoituksen tason tarkistamiseen liittyvä rajoite rahoituksen enimmäiskasvusta (maakuntaindeksi + 0,5–1,0 %).

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

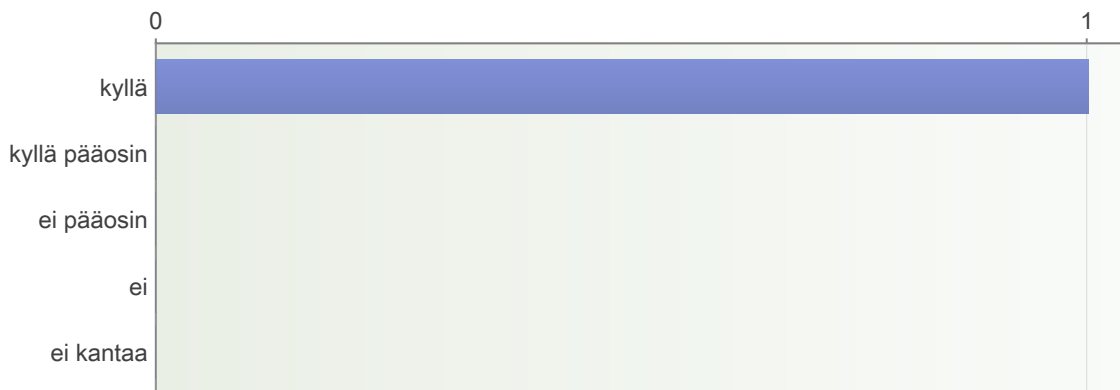
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

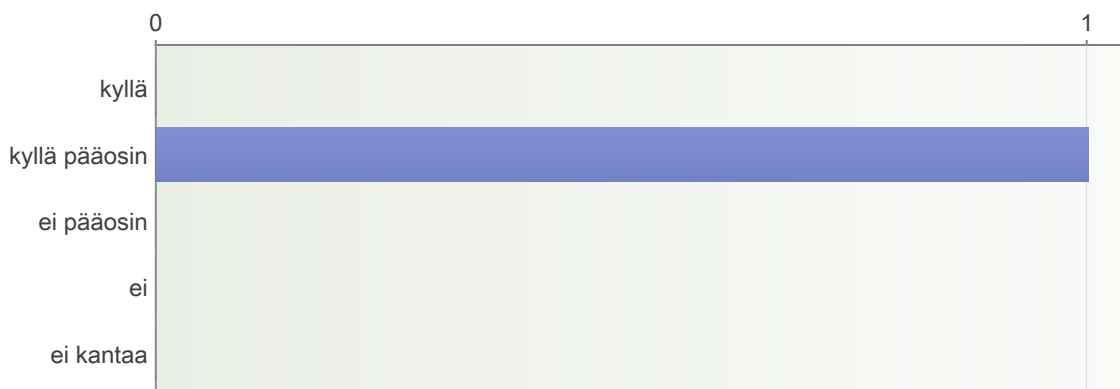
Avoimet vastaukset: kyllä

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

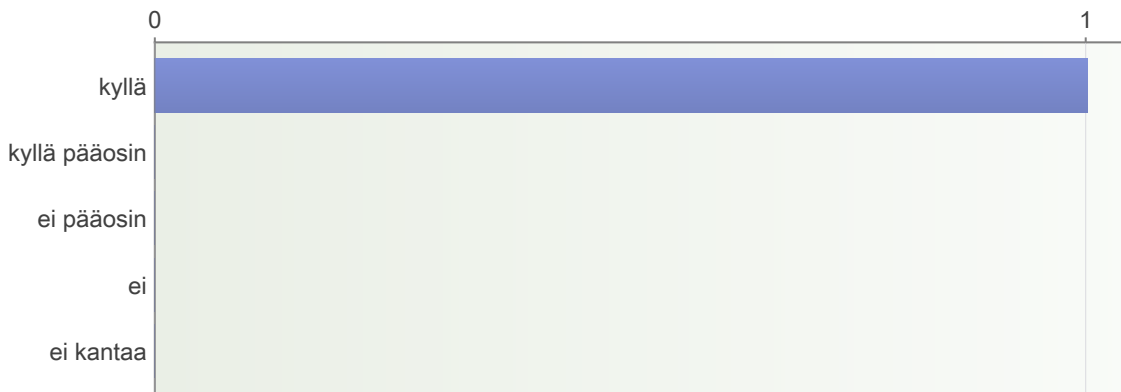
- Maakuntajaon muuttamisen edellytykset ja prosessi vastaavat pääosin kuntarakennelain mukaista menettelyä muutettaessa kuntajakoa.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

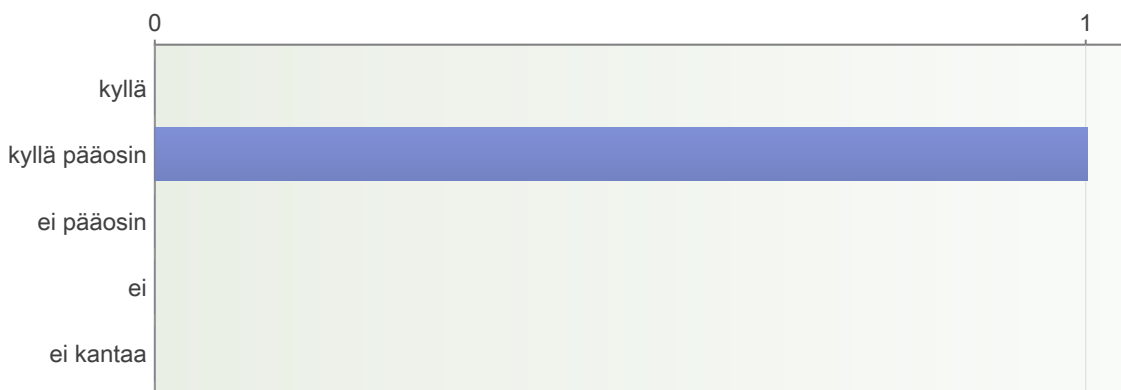
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

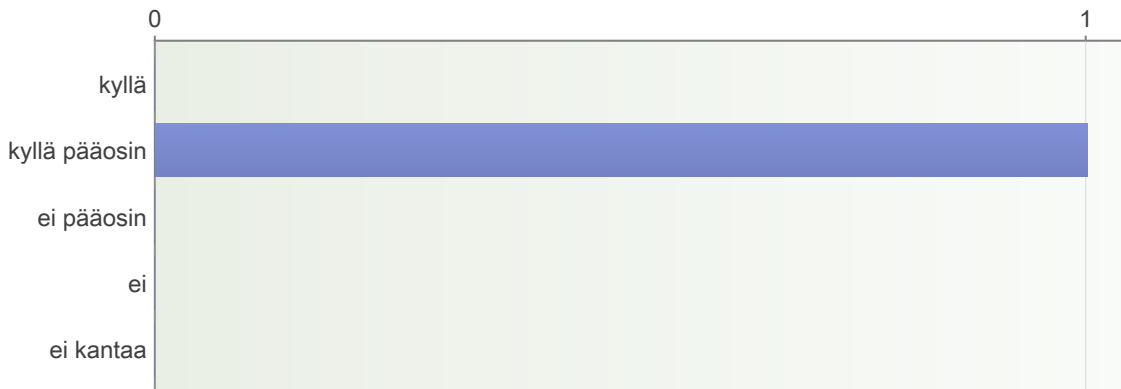
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan itsehallinnon toteutumisen näkökulmasta seuraavassa vaiheessa on tärkeää selvittää, miten maakunnan verotusoikeus on mahdollista toteuttaa.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

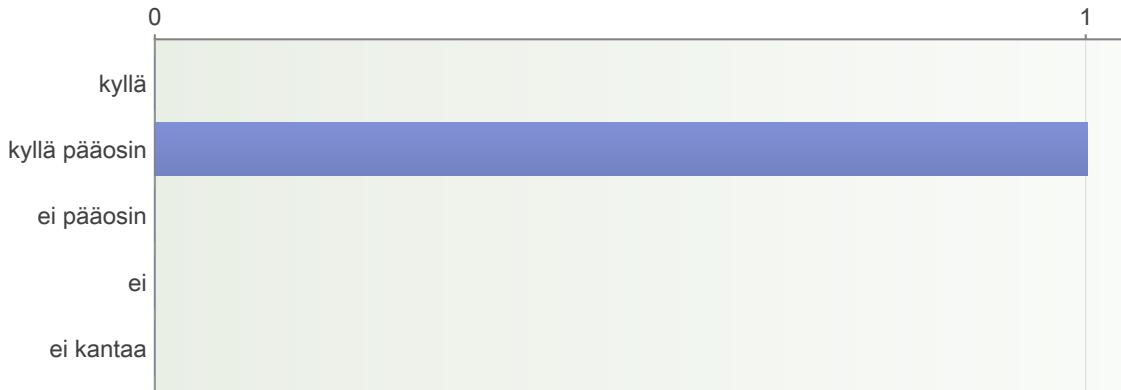
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Varhemaksuja koskeva säätelyä tulee tässä yhteydessä muuttaa. Kuntatyönantajien vastuu työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvästä palkansaajasta tulisi olla vain kaksi vuotta liikkeen luovutuksesta eli lähtökohtaisesti 31.12.2020 saakka. Tämän jälkeen varhemaksusta vastaa se työnantaja maakuntakonsernissa, jonka palveluksessa palkansaaja on. Lakisääteinen lisäeläketurva tulee turvata ainoastaan henkilöille, jotka siirtyvät kuntien tai kuntayhtymien palveluksesta liikkeen luovutuksessa suoraan maakuntiin tai palvelulaitoksiin. Lisäksi tämä oikeus voidaan turvata liikkeen luovutuksessa suoraan osakeyhtiömuotoisena perustettaviin palvelukeskuksiin siirtyville henkilöille. Palvelussuhteen yhtäjaksoisuusedellytyksen tulee kuitenkin täytyä. Lisäeläketurvaa ei tule ulottaa mahdollisiin myöhempisiin liikkeen luovutuksiin.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Lakisääteiset tehtävät vähenevät. Kaupungin rooli palveluiden tuottajana muuttuu, kun ns. korjaava toiminta siirtyy itsehallintoalueille. Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä korostuu ja samalla edellyttää tiivistä yhteistyötä sote-alueen kanssa.

Tässä vaiheessa on vaikea arvioida uudistuksen kaikkia vaikutuksia asiaan liittyvien lakien keskeneräisyyden vuoksi, mm.:

- palvelukeskusten toiminnan vaikutus kuntien nykyisiin tuottamiin tukipalveluihin,
- omaisuusjärjestelyjen vaikutukset talouteen esim. lainakantaan ja käyttöomaisuuden tasearvoihin
- kuntien rahoitusaseman muuttumisen vaikutus luottoluokitukseen?

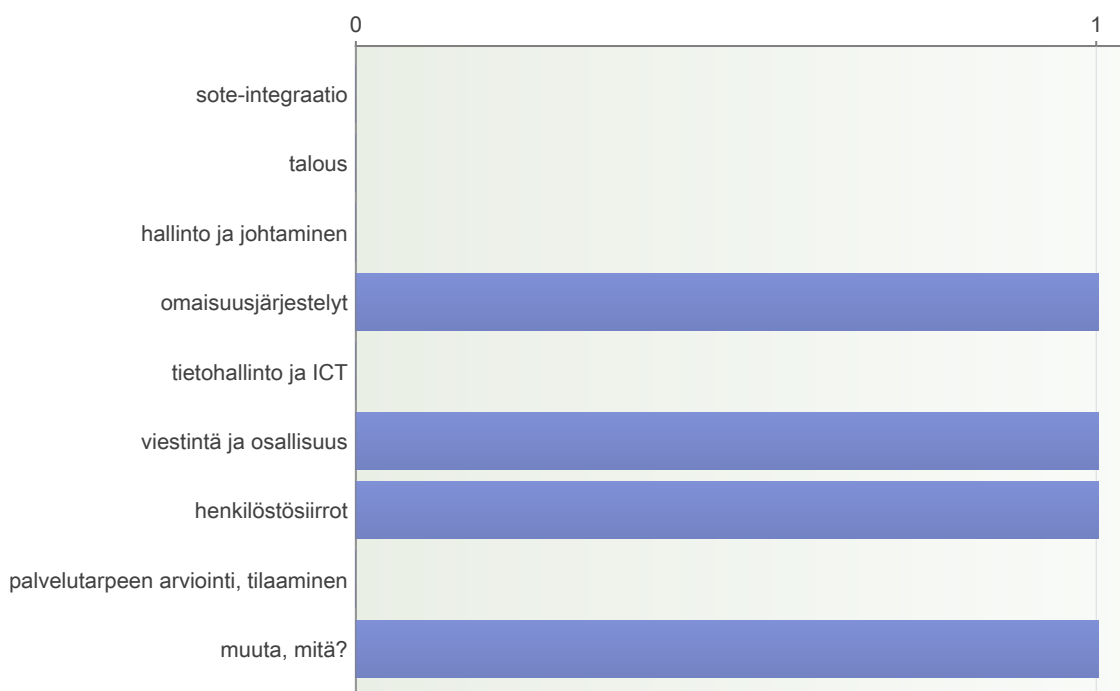
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Valtion rahoitus mahdollistaa selviytymisen ainakin siirtymäajan, mutta tiukat palveluiden tuottamiseen liittyvät rajoitukset yhdessä asetetun säästötavoitteen ja alijäämän kattamisveloitteen kanssa heikentävät maakuntien edellytyksiä selviytyä veloitteistaan.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- Uudistus on erittäin laaja ja monimutkainen. Tukea tarvitaan uudistuksen kaikissa aiheissa ja vaiheissa.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistukseen liittyvien joidenkin asioiden keskeneräisyydestä huolimatta erityisesti sote-integraatio kannattaa toteuttaa esitetystä aikataulusta, jotta kansalaiset saavat tasa-arvoisesti sosiaali- ja terveyspalvelut koko maassa. Muun maakuntahallinnon osalta toteutusaikataulua voi tarvittaessa vaihteistaa.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.